

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 90 (1 december 2021) – www.roerkerken.nl

inleiding

Vol spanning werd uitgekeken naar de zoveelste persconferentie, zelfs eentje die vanwege de omstandigheden vervroegd werd van 3 december naar 26 november. Vanaf zondag 28 november geldt dat bijna alles vanaf 17.00 uur gesloten is, met uitzondering van noodzakelijke winkels (zoals supermarkten en de drogist) die tot 20.00 uur open mogen blijven. Naast de gebruikelijke maatregelen (het gebruik van een mondkapje en de inachtneming van de 1,5-metermaatregel) blijft het dringend advies gehandhaafd niet meer dan 4 bezoekers per dag te ontvangen, dat in café's en restaurants een Coronatoegangsbewijs en een vaste zitplaats verplicht zijn, dat er geen publiek bij sportevenementen wordt toegelaten en in grote zalen niet meer dan 1250 mensen mogen worden toegelaten. De verscherping van de al bestaande Coronamaatregelen gelden voorsnog tot en met 18 december. Met het oog op de afgekondigde avondlockdown van 17.00 uur deed het Interkerkelijke Contact Overheidszaken (CIO) daags na de persconferentie al dringende oproep aan de kerken om 'alternatieve mogelijkheden te benutten' voor de avondkerkdiensten. Minister Grapperhaus had tijdens een overleg een dringend beroep gedaan op kerken om navolging te geven aan de regels die vanaf zondag ingaan, schrijft het CIO. Tijdens de persconferentie deed ook premier Rutte deze oproep aan kerken en riep hen op 'solidair te zijn' met de rest van Nederland. 'Dus ook tegen kerken die op zondagmiddag bijeen zijn, zeg ik: doe het de komende weken niet. Dat is het dringende verzoek', aldus de minister-president. Het betrof een dringende oproep, aldus het CIO, 'geen wettelijke verplichting'. Het op zaterdag 27 november verschenen bericht van het CIO was een 'eerste advies' om in te gaan op de gevolgen van de maatregelen voor de kerkdiensten. Inmiddels hebben de bisschoppen zich hieraan geconformeerd: **"geen vieringen na 17.00 uur, ook niet met Kerstmis"**. Avondvieringen op weekdagen en zaterdag worden zodanig vervroegd dat ze om 17.00 uur afgelopen zijn. Ondanks dat het kort dag is wordt de parochies gevraagd dit zo mogelijk al uit te voeren voor de vieringen van het komend weekend. *"Dit zijn geen leuke maatregelen en ze zullen wederom een behoorlijke impact op de parochies hebben, zeker met Kerstmis voor de deur"*, aldus vicaris-generaal Maessen. *"Hoewel wij ervan overtuigd zijn dat de mogelijkheid om kerkdiensten te houden tot essentiële activiteiten behoort, is omwille van het algemeen belang toch tot deze nieuwe afspraken besloten. Wij vragen om uw begrip hiervoor en rekenen op uw medewerking"*.

Het 'fenomeen' avondmis

Tegen de achtergrond van de recentelijk door het (nog altijd demissionaire) kabinet afgekondigde avondlockdown en de gevolgen daarvan voor *"kerkdiensten die na 17.00 uur beginnen of dan nog niet afgelopen zijn"*, is het niet alleen aardig even de traditie van de reformatorische middagvieringen aan te stippen, maar ook even stil staan bij de katholieke traditie van de (voor-)avondmissen. Wij katholieken kenden vroeger ook de (zondag-)middagdienst in de vorm van het lof. Maar dat is inmiddels al decennialang in onbruik geraakt. Het kwam er weliswaar niet voor in de plaats, maar begon ongeveer in dezelfde periode dat het lof in onbruik raakte op te komen: de avondmis. Voorheen werd de Mis in de regel in de ochtend gevierd. Om pastorale of symbolische redenen werd ze soms naar de avond verplaatst. Paus Pius V verbood in 1566 het celebreren van de Mis in de middag of de

avond, terwijl de oude Codex (1917) bepaalde dat de mis niet gelezen mocht worden één uur voor de dageraad en één uur na de middag (c. 821), uitgezonderd in de Kerstnacht en sedert 1951 in de Paasnacht. Om alle gelovigen beter in staat te stellen aan de Eucharistie deel te kunnen nemen, maar ook om in te spelen op de veranderende tijdomstandigheden, werden avondmissen door paus Pius XII al in 1953 onder bepaalde omstandigheden toegestaan (constitutie 'Christus Dominus'), mogelijkheden die in 1957 nog eens verruimd werden (motu proprio 'Sacram Communionem'). Van het daarin opgenomen indult om avondmissen toe te staan *"indien het geestelijk welzijn van een aanmerkelijk deel der gelovigen dit vraagt"* hebben de Nederlandse bisschoppen ruim gebruik gemaakt, zodat de avondmis gemeengoed in onze parochies is geworden en waren er zelfs een tijdlang bijna geen ochtendmissen meer in onze parochies, met uitzondering van de zondag. En zelfs op die dag was er op menig plaats nog een avondmis. De avondmis: een bijzonder fenomeen, Weliswaar nog niet zo 'oud', maar inmiddels wel vertrouwd.

parochies in het rood

Het was al geen geheim dat veel parochies tegenwoordig rode cijfers schrijven, maar een recent onderzoek van dagblad Trouw in samenwerking met onderzoekcollectief Spit bevestigde het nog eens: ten gevolge van vergrijzing en ontkerkelijking lijden bijna 8 op de tien parochies verlies. *"Bij elkaar opgeteld leden de 640 parochies vorig jaar een verlies van 15 miljoen euro. De rooms-katholieke kerk in Nederland is nog steeds het grootste kerkgenootschap van het land, met zo'n 3,7 miljoen leden. Maar voor een heel groot deel van hen blijft het bij een lidmaatschap op papier. Ongeveer 30 procent van de katholieken doet jaarlijks een financiële bijdrage via de Actie Kerkbalans, de inzamelingsactie waarmee de kerk een groot deel van de inkomsten binnenhaalt. En het aantal katholieken dat actief betrokken is bij een parochie is nog veel kleiner: de groep gelovigen die nog met enige regelmaat naar de kerk gaat is geslonken tot zo'n 150.000, 4 procent van alle katholieken. De grootste verliezen worden gemaakt in het bisdom Roermond, dat de provincie Limburg omvat: met 7 miljoen euro verlies zijn de parochies uit dat bisdom verantwoordelijk voor bijna de helft van het complete verlies van de Nederlandse parochies in 2020. Bijdragen van kerkleden zijn voor de parochies de belangrijkste bron van inkomsten. Vorig jaar leverde dat bijna 66 miljoen euro op. Geen klein bedrag, maar een jaar eerder was het nog bijna 73 miljoen. Een daling van 10 procent in een jaar tijd dus. Dat komt deels door de coronacrisis: een groot deel van het jaar kwam er bijna niemand in de kerk, waardoor de collecte-opbrengsten veel lager uitvielen. De grootste kostenposten zijn de salarissen en het onderhoud van de (niet zelden monumentale) kerkgebouwen. Om de verliezen op te kunnen opvangen moeten de parochies interen op hun vermogen. Dat gebeurt dan ook op grote schaal. Sommige parochies zouden al failliet zijn gegaan als ze niet over vermogen hadden beschikt: van alleen de bijdragen van parochianen zouden ze nooit kunnen rondkomen. Als gevolg van de krimp, en in een poging om de kosten te drukken, zijn veel parochies in de afgelopen jaren gefuseerd en werden honderden kerkgebouwen verkocht. Aan dat proces is nog lang geen einde gekomen. Vaak wordt gedacht dat de rooms-katholieke kerk veel geld heeft, maar dat is in Nederland dus niet het geval. Parochies worden geacht hun eigen broek op te houden"* (bron: Trouw).

Kerken-nieuws

Even was er in Posterholt consternatie nadat het leek alsof de verwarmingsinstallatie van de kerk het aan het begeven was. Dat zou gebleken zijn na een reguliere onderhoudsbeurt op

dinsdag 23 november j.l. Die kon en mocht uit veiligheidsoverwegingen niet meer gebruikt worden. Daarom werden voor de uitvaart op vrijdagmorgen 26 november twee 'heaters' ingezet en was De Beuk al gereserveerd voor de reguliere zaterdagavondmis. Achteraf bleek het niet de grote verwarmingsinstallatie te zijn, maar de kleine voor de multifunctionele ruimte en de sacristie. Dat scheelt toch wel een slok op een borrel. Omdat de vraag ook speelde of de investering in een nieuwe (grote) kerkverwarming in deze tijd van krimp überhaupt nog wel verantwoord is, is het misschien aardig te lezen hoe ze daarmee omgaan in de St. Josephkerk van Leiden, die momenteel voor 7 miljoen euro gerestaureerd worden. Met zo'n budget verwacht je dat ook iets aan (gasgestookte) verwarming wordt gedaan. Maar nee, geen extra investeringen. *"Wel hoopt de parochie dat isolatie leidt tot minder stookkosten. 's Winters staat de verwarming twee uur voor aanvang van de heilige Mis te loeien om de basistemperatuur van 12 graden naar 17 graden te brengen. Dat gebeurt door grote grondroosters. Sinds Corona wordt de kerk niet meer warm gestookt voor de diensten. Mensen begrijpen het, zij klagen niet en maken spaarzaam gebruik van de beschikbare plaids. De kans is groot dat door de hoge gasprijen dit beleid wordt voortgezet. Wellicht met uitzondering van de nachtmis op Kerstavond"* (Kerkmagazine). Gelukkig is er ook goed (beter) nieuws uit onze kerken te melden. De afgelopen tijd werden de kerken van Melick en Herkenbosch ingezet voor de griepvaccinatie. In Herkenbosch gebeurde dat in drie rondes, op maandagmiddag 18 en dinsdagmiddag 19 oktober en op woensdagmiddag 24 november. In Melick eveneens in drie rondes: op maandagmiddag 8 november (toen werden 800 grieprikken gezet) en op vrijdagmiddag 12 november (toen werden de laatste 100 gezet en moesten nieuwe worden besteld); de laatste ronde was op vrijdagmiddag 26 november j.l. Met dank aan de koster (met name Leny en Pim) die dit weer mogelijk maakten.

personalia

Op vrijdagmiddag 26 november j.l. werd in de St. Martinuskerk van Vlodrop de uitvaartdienst gehouden voor **Nicolaas Jacobus (Nic) van Avesaath (1931-2021)**. Geboren en getogen in Swalmen trad hij al op jonge leeftijd toe tot het trommel- en fluitcorps 'Heide' en begon hij - geheel in de lijn van de familietraditie - zijn arbeidscarrière in de machinefabriek van zijn opa, om uiteindelijk een eigen grondverzetbedrijf op te zetten. Zijn militaire dienstitijd bracht hij door bij de technische troepen in Utrecht van waaruit hij werd ingezet bij de hulpverlening na de Watersnoodramp van 1953. Voor die inzet werd hij in 2003 nog onderscheiden door prinses Margriet. Nadat hij op de kermis in Reuver Jo Engelen uit Belfeld had leren kennen, trouwden ze in het najaar van 1957 en stichtten ze in Swalmen een gezin dat met drie kinderen werd gezegend. Ten gevolge van een arbeidsongeval werd hij vroegtijdig arbeidsongeschikt en kwam hij noodgedwongen thuis te zitten. Hij volgde allerlei cursussen en stortte zich op zijn grote hobby's: zijn muntenverzameling en zijn tuin waarin hij zijn eigen dennenbomen en coniferen kweekte. Ook werd er veel en vaak gewandeld, gekaart en geschaakt en gingen ze meerdere keren per jaar op vakantie naar het Westerveld. Nadat de kinderen waren uitgevlogen verhuisden ze in de zomer van 1993 naar een kleinere woning in Vlodrop. Er kwamen klein- en later zelfs achterkleinkinderen bij waar ze maar wat blij mee en trots op waren. In 2007 maakten ze bij gelegenheid van hun gouden huwelijksjubileum een grote rondreis door Andalusië. Een op zich genomen onschuldige kwaal was er op 19 december 2016 de oorzaak van dat hij van de ene op de andere dag geestelijk en emotioneel in onbalans raakte; een aandoening waar hij nooit meer van af zou komen en die een groot impact op het verdere leven van zowel hemzelf als dat van zijn gezin zou hebben. Om zijn vrouw enigszins te ontlasten ging hij bijna dagelijks naar een

dagopvang. Eind vorig jaar ging het thuis echt niet meer en moest hij worden opgenomen in het RCG (Pollart) in Roermond waar er op vrijdagmorgen 19 november j.l. een einde aan zijn leven kwam. Na de uitvaartmis, opgeluisterd door Jo's neef Marcel Engelen uit Bergen, volgde in Roermond de crematie.

Op zondagmiddag 28 november j.l. werd in de Berger basiliek **Mylan Schoof** gedoopt.

Op maandagmorgen 29 november j.l. hielden we in Montfort de uitvaartdienst voor **Sef Coenen (1941-2021)**. Geboren en getogen in Montfort, aan de Linnerweg, als oudste in een boerengezin met 3 jongens, ging hij na de lagere school naar de landbouwschool, om uiteindelijk op zijn dertigste de ouderlijke boerderij over te nemen. Net als zijn ouders verkocht hij aan huis ook aardappelen en groenten. Hij genoot van de sociale contacten die dat met zich meebracht. Sef is zijn leven lang vrijgezel gebleven en vond dat ook prima: hij was immers zeer gesteld op zijn vrijheid en zelfstandigheid. Bij het runnen van het boerenbedrijf kreeg hij hulp van Jan en van een groep jongeren die hem tot laatst toe trouw is blijven helpen. Zijn werk was zijn hobby. Hij was met weinig tevreden, comfort was aan hem niet besteed. Wel was hij erg gesteld op zijn neefjes en nichtjes die hem vaak kwamen bezoeken. Toen het werk op de boerderij hem een jaar of vijf geleden teveel werd, verhuisde hij naar het dorp; wel bleef hij groenten verkopen en bezorgde die zelfs op verzoek aan huis. Zo stond hij nog midden in het leven toen hij begin november met zijn gezondheid begon te sukkelen en ook nog eens met Coronavirus besmet raakte. Dat luidde het einde van zijn leven in, het einde dat zich op zaterdag 20 november j.l., thuis in zijn eigen vertrouwde omgeving, aandiende. Na de uitvaartmis volgde bijzetting in het familiegraf aan de Huysbongerdweg.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. RK kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. RK Kerk St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl